

Når psykopaten er ansat i kommunen

Forfatter Lisa Holmfjord fotograferet af Robin

Skjoldborg/Gyldendal.

Lone Kühlmann 16.01.2023

THRILLER // ANMELDELSE – *Djævlén, du kender* er en vellykket thriller fra et socialt boligbyggeri på Amager. Anmelder Lone Kühlmann måtte lægge bogen fra sig undervejs for at fundere over sine egne fordomme, og hun er samtidig “lige ved at mene, at bogen kan bruges som et debatoplæg. Selv om det er en thriller, og selvom den er “så skræmmende, at man indimellem læser med lukkede øjne. Af skræk.”

ROMAN: *Djævlén, du kender*

Forfatter: Lisa Holmfjord

Forlag: Gyldendal. 451 sider. Udkommer d. 16. januar 2023

Djævlén, du kender er omtrent den mest skræmmende roman, jeg nogensinde har læst.

Det er en fængslende thriller, der ikke foregår i et internationalt spionmiljø med hurtige fly, sportsvogne og helte i Rolex-ure, men i et socialt boligbyggeri på Amager med nedbrudte enlige mødre, der kæmper for deres værdighed og især for deres børn.

Hele plottet er rent Kafka.

Hvad sker der, når dem, samfundet sætter til at hjælpe dig, i virkeligheden er ude på at udnytte dig? Hvem tror vi mest på? Den charmerende, flotte psykologuddannede familievejleder eller den enlige mor, som ernærer sig som *poledancer* på en natklub, og hvis kæreste sidder i spjældet for bandekriminalitet?

Sommetider måtte jeg under læsningen lægge bogen fra mig for at gribe i egen barm og erkende egne fordomme. Det er meget nemmere at tro på systemet og systemets folk, end det er at acceptere udsagn fra mennesker, der falder uden for vores pæne og ordentlige kasser, roder rundt i misbrugsproblemer, er for tykke eller for tynde og måske mangler en tand.

Inspireret af virkelige hændelser

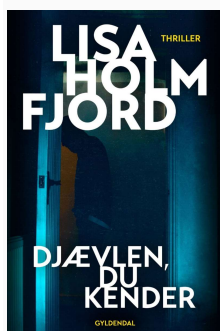
Lisa Holmfjord kender miljøet til bunds. Hun er uddannet socialrådgiver, tidligere leder af Dannerhuset og direktør for Dansk Kvindesamfunds Krisecentre. I 2020 debuterede hun med romanen *Døden er kun et øjeblik* om mænds vold mod kvinder, baseret på sine erfaringer fra krisecentre. Det blev en succes, og hun arbejder nu fuldtids som forfatter.

Spændingsfiktion. Og skal læses som sådan. Men det er virkelig også en bog, som sætter tanker i gang

Den nye thriller bevæger sig i samme emnekreds. Den er inspireret af en sag fra virkeligheden, hvor en familieterapeut begik overgreb mod sin klient og blev dømt.

I romanen bliver han til den vellidte, empatiske Henrik, som er rigtig god til at tale behandlersprog i kommunen, og som er indfølelse og forstående over for sine kvindelige klienter. De er glade og taknemmelige, lige indtil han strammer garnet og forlanger modbydelser. Det handler om sex, men det handler i virkeligheden meget mere om kontrol. Han overvåger dem konstant og forlanger absolut og omgående lydighed.

Hans våben er altid barnet. Et ord fra ham, og barnet kan blive tvangs fjernet. Det er lige dele hjerteskræende og hårrejsende at følge, hvordan kommunale sagsbehandlere fuldstændigt rutinemæssigt accepterer hans ord frem for klienternes.

Sådan nogle kvinder er jo pr. definition utilregnelige og vil lyve om hvad som helst for at sikre sig deres barn.

Hvis mor og barn er tætte, kan det lynhurtigt blive defineret som en usund tilknytning og være endnu et argument for tvangsfjernelse.

Hans klient Julie opdager efterhånden, at hun ikke er hans eneste offer. Hun træffer hans ekskone, Celine, som er et totalt vrage, efter det er lykkedes ham at få forældrerettighed over deres fælles datter ved hjælp af løgne og manipulation.

Alle advarselslamper blinker

Bogens styrke er, at selv om vi hele vejen igennem ved, at Henrik er en total psykopat, og kvinderne ved, at han er total psykopat, slipper spændingen os aldrig. Selv om man er ved at skrike af frustration, når kvinderne, den ene gang efter den anden, åbner døren for ham efter hans overtalelser. Han har undergravet deres selvtillid og tro på omverdenen så meget, at de gang på gang lyver for sig selv og hinanden, selv om de dybest set ved, at det er hans spil, de spiller med i.

Det er ikke noget smukt billede af det kommunale Velfærdsdanmark, vi får. Og heller ikke af politiet

Undervejs i bogen måtte jeg gang på gang minde mig selv om, at det er en roman det her.

For den mindede mig i den grad om fagbogen *Et forudsigeligt mord*, af Line Vaaben og Asser Hedegård Thomsen, som udkom i i efteråret. Ganske vist er Henrik familieterapeut, og bogen handler om hans faglige magt, men den handler også om den magt, han udøver over for de kvinder, han lever sammen med. I fagbogen bringer forfatterne en liste over de tegn, man skal være på vagt over for for at undgå psykopatiske mænd:

Undgå mænd, der har flere forhold bag sig med kontrollerende eller voldelig adfærd.

Vær på vagt ved stormkur. Alt går hurtigt, han vil meget hurtigt flytte sammen, giftes og have børn. Det virker romantisk og smigrende, selv om vennerne advarer.

Han spinder hende ind i et net af kontrol. Han forsøger at isolere hende fra familie og venner. Kontrollerer hendes telefon, bestemmer hendes tøj opstiller regler for, hvad hun må sige og gøre.

Pas på, hvis kvinden truer med at forlade manden, eller gør det. Eller hvis han bliver fyret eller oplever en anden form for statustab. Her kan det blive farligt.

Skiften mellem overdrevne kærlighedserklæringer og trusler, også trusler om selvmord eller mord på evt. børn. I hans øjne er det kvinden, der driver ham til det her, han er offeret.

Listen er som et direkte portræt af Henrik.

Nervepirrende udforskning

Det er ikke noget smukt billede af det kommunale Velfærdsdanmark, vi får. Og heller ikke af politiet, da den lokale politistation på Amager kommer ind i billedet.

Henrik har magtfulde venner, og politichefen vil ikke have ballade. Men heldigvis for handlingen får stationen en ny dygtig og respektløs medarbejder, Linda. Hun er tidligere kongelig livvagt, præcisionsskytte og i fysisk topform. Og hun har Henriks nummer.

I modvilligt samarbejde med en gammel kollega går hun i gang med at trevle Henriks løgnehistorier op, selv om mistroiske overordnede, kolleger og presse hele tiden forsøger at lægge hende hindringer i vejen, og Henriks ofre er bange for at tale med hende.

Den historie kender vi fra andre spændingsromaner. Der er en ensom ulv, som kæmper mod alle de andre idioter og får løst opgaven.

Jeg anerkender det som et nervepirrende fortællemæssigt greb, men jeg håber ikke, at det er et realistisk billede. Så må man i hvert fald undre sig over, at forbrydelser nogensinde bliver opklaret.

Det er fiktion. Spændingsfiktion. Og skal læses som sådan. Men det er virkelig også en bog, som sætter tanker i gang.

Hvordan sikrer vi, at psykopatiske narcissister ikke ender som myndighedspersoner, læger, psykologer eller socialrådgivere med sårbare mennesker på den anden side af skrivebordet? Det er jo desværre ikke sådan, at man kan se på magtmennesker, at de er magtmennesker.

Jeg er lige ved at mene, at bogen kan bruges som et debatoplæg. Selv om det er en thriller. Og så skræmmende, at man indimellem læser med lukkede øjne. Af skræk.

anmeldelsebørnkrimikvinderLisa HolmsgaardLone

Kühlmannpsykopaterthrillertvangsfjernelser

Lone Kühlmann

Lone Kühlmann er journalist og forfatter. Hun har bestredet en række tillidsposter, bl.a. som formand for TV2Danmark 1995-99.